

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 444/2014-4

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. augusta 2014 predbežne prerokoval sťažnosť M. H., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Nt 10/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. H. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. decembra 2013 doručená sťažnosť M. H. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Nt 10/2013.

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ sa návrhom doručeným okresnému súdu 19. apríla 2013 domáhal povolenia obnovy (tomuto návrhu predchádzajúceho) pôvodného trestného konania vedeného okresným súdom. Konanie o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania je okresným súdom vedené pod sp. zn. 2 Nt 10/2013 a do podania sťažnosti ústavnému súdu o ňom nebolo rozhodnuté, preto sťažovateľ zastáva názor, že postupom okresného súdu dochádza k porušovaniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

3. Sťažovateľ uvádza:

„Dňa 19. 4. 2013 bola doručená moja žiadosť na povolenie obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku SR na rozsudok Okresného súdu Galanta. Dňa 23. 4. 2013 bola obnova konania pridelená JUDr. E. S. pod č. k. 2 Nt/10/2013, čím požiadala pripojenie Uznesení 0 T/5/2010 Okresného súdu v Bánovciach n./Bebravou a 2 T/107/2010 Okresného súdu v Partizánskom. Následne JUDr. E. S. vo veci konajúca sudkyňa sa stala dlhodobo práceneschopná, absolvovala operačný zákrok a po ukončení práceneschopnosti nastúpila opätovne do práce 1. 10. 2013. Dňa 7. 10. 2013 mi bola doručená výzva č. k. SPR./1533/2013... či si určujem súkromného advokáta, alebo mi má byť ustanovený Okresným súdom Galanta. Na túto výzvu... som ihneď písomnou formou odpísal, aby mi bol ustanovený Okresným súdom Galanta, nakoľko nemám žiadne finančné prostriedky, či majetok na súkromného advokáta... Dňa 18. 11. 2013 ma opätovne Okresný súd tou istou výzvou vyzýval o určenie advokáta, na čo som zase opätovne písomnou formou odpovedal... Je až smiešne a očividne účelové, že takýmto konaním Okresný súd Galanta robí účelové prietahy v súdom konaní č. k. 2 Nt/10/2013 a hrubo porušuje čl. 48 Ústavy SR, za čo požadujem odškodné 10 000 € nakoľko nezákonne vykonávam trest odňatia slobody...“

II.

4. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal...

6. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Predmetom konania je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Nt 10/2013, ku ktorému malo dôjsť nečinnosťou okresného súdu v konaní o návrhu sťažovateľa na povolenie obnovy konania.

9. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

10. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. I. ÚS 55/98, IV. ÚS 224/2010).

11. Z judikatúry ESLP možno vyvodiť, že pod ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru nespadá konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch, za ktoré treba bezpochyby považovať aj obnovu konania (IV. ÚS 382/09, m. m. I. ÚS 5/02 A. B. v. Slovenská republika, rozsudok zo 4. marca 2003 a v ňom odkaz na ďalšiu judikatúru), pretože rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo zamietnutí návrhu na povolenie obnovy konania priamo nesúvisia s rozhodnutím o právach a záväzkoch občianskoprávneho charakteru alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti adresátom práv podľa tohto ustanovenia dohovoru. Článok 6 ods. 1 dohovoru totiž neobsahuje právo na revíziu súdneho konania [pozri aj Svák, J.: Ochrana ľudských práv z pohľadu judikatúry a doktríny štrasburských orgánov ochrany práva. Žilina: Poradca podnikateľa 2003, s. 370 – 371, ktorý v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie vo veci Callaghan c. Spojené kráľovstvo z 9. mája 1985, Décisions et rapports, č. 60 (IV. ÚS 403/09)].

12. Povinnosťou súdov vyplývajúcou zo základného práva účastníkov súdneho konania na prerokovanie ich veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy je zabezpečiť odstránenie stavu právnej neistoty osoby domáhajúcej sa rozhodnutia štátneho orgánu v primeranej dobe (obdobne napr. III. ÚS 111/04, III. ÚS 347/04, III. ÚS 11/05, III. ÚS 81/05).

13. Účel označeného základného práva v trestnom konaní pred súdom možno definovať aj ako potrebu, aby stav právnej neistoty osoby obžalovanej z trestného činu, o vine ktorej má rozhodnúť súd, bol odstránený právoplatným súdnym rozhodnutím bez zbytočných priet'ahov, resp. v primeranej lehote.

14. Pri obnove konania podľa zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) môže byť toto právo porušené v zásade len v štádiu po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania (IV. ÚS 287/2010, IV. ÚS 117/2011).

15. V konaní o návrhu na obnovu konania – v štádiu do rozhodnutia o povolení obnovy konania alebo rozhodnutia o zamietnutí návrhu na obnovu konania – nie je aplikovateľný čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, pretože nejde o rozhodovanie v merite veci (t. j. o vine s'ťažovateľa, resp. o oprávnenosti trestného obvinenia proti nemu) a o odstránenie stavu jeho právnej neistoty právoplatným súdnym rozhodnutím vo veci samej (obdobne napr. I. ÚS 63/05, IV. ÚS 117/2011).

16. Takéto rozhodnutie (ktorého sa týka označené základné právo s'ťažovateľa) bolo totiž už vydané v pôvodnom trestnom konaní (o obnovu ktorého ide), čo v zmysle § 393 ods. 1 Trestného poriadku predstavuje dôvod, pre ktorý nemožno v trestnom stíhaní tej istej osoby pre ten istý skutok pokračovať, pokiaľ nebola povolená obnova konania. Právna neistota s'ťažovateľa bola teda odstránená právoplatným rozhodnutím v pôvodnom trestnom konaní.

17. Dôvod, pre ktorý nemožno v trestnom stíhaní pokračovať, by odpadol len za predpokladu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o povolení obnovy konania, keď by okresný súd bez ďalšieho návrhu vec znovu prerokoval. V tomto štádiu by už preto išlo o rozhodovanie o hmotnom práve a odstránenie stavu právnej neistoty v primeranej lehote právoplatným rozhodnutím, a prichádzala by teda do úvahy aj aplikovateľnosť čl. 48 ods. 2 ústavy v časti týkajúcej sa základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov

(m. m. III. ÚS 191/02, I. ÚS 24/03, IV. ÚS 185/04, III. ÚS 18/05, I. ÚS 63/05).
V okolnostiach daného prípadu sa tak však do podania sťažnosti ústavnému súdu nestalo – o povolení obnovy ešte rozhodnuté nebolo.

18. S ohľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s doterajšou rozhodovacou činnosťou ústavného súdu preto neprichádza do úvahy, aby ústavný súd postup okresného súdu v predmetnom konaní po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie mohol kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

19. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

20. Pretože sťažnosť bola odmietnutá, neprichádzalo už do úvahy, aby ústavný súd rozhodoval o ďalšej požiadavke sťažovateľa (priznať mu finančné zadost'učinenie).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. augusta 2014